

**A Fundamenta Lakáskassza Zrt. kockázati jellemzőinek
nyilvánosságra hozatala 2009-re vonatkozóan a 234/2007 (IX.4.)
kormányrendelet előírásai alapján**

1. Bevezetés.....	2
2.1 A Fundamenta Lakáskassza Zrt. kockázatmenedzsmentjének bemutatása.....	2
2.1.1 A kockázatok kezelésére vonatkozó stratégiák és folyamatok	2
2.1.1.1 Jogszabályi környezet kockázati vonatkozásai	2
2.1.1.2 Nagykockázatok vállalása	3
2.1.1.3 Országkockázat	3
2.1.1.4 Befektetések, részesedések.....	3
2.1.1.5 Koncentrációs kockázatok a dologi biztosítékok terén	4
2.1.1.6 Stratégiai kockázatok	4
2.1.2 A kockázatok azonosítását, mérését figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírása	5
2.1.2.1 Szervezeti keretek	5
2.1.2.2 Belső ellenőrzés.....	6
2.1.2.3 Hitelkockázatok: lakás-előtakarékossági szerződések alapján nyújtott hitelek	6
2.1.2.4 Likviditásmenedzsment - A banki könyvben található befektetések kamatkockázata	7
2.1.3. Kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre	8
2.1.3.1 Hitelezési kockázatok.....	8
2.1.3.2 Működési kockázatok.....	9
2.1.4. A kockázatmérséklésre és hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei és ezen eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló eszközök. 9	
2.1.4.1 A kockázatmérséklésre és hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei	9
2.2. A prudenciális szabályok alkalmazása (4.§) - A Fundamenta Lakáskassza Zrt-nél alkalmazott számviteli konszolidáció és összevont alapú felügyelet.....	10
2.3 Szavatoló tőkével kapcsolatos információk (5.§) – Fundamenta-Lakáskassza Zrt. tőkehelyzete.....	11
2.3.1 A Hitelintézet tőkemegfelelése (6.§ és 7.§)	12
2.3.1.1 A belső tőkemegfelelés folyamatára vonatkozó elvek és módszerek ismertetése (6.§)	18
2.3.2 A sztenderd módszer szerint kimutatandó adatok (8.§)	20
2.4. Hitelezési kockázat mérséklés a Fundamenta Lakáskassza Zrt. gyakorlatában (12.§).....	22
2.5. A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók (14.§ és 15.§).....	27
2.6. Működési kockázatok kezelése (16.§).....	28

1. Bevezetés

A CRD bevezetésének eleme az ún. harmadik pillér, azaz a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali kötelezettsége.

A nyilvánosságra hozatal célja, hogy a nyilvánosság fegyelmező erejével ösztönözze a hitelintézetet stratégiája, kockázatkezelése, valamint irányítási rendszere folyamatos felülvizsgálatára és az átláthatóság fokozására.

Jelen dokumentumban a Fundamenta-Lakáskassza Zrt (a továbbiakban FLK) kockázati jellemzőit mutatjuk be a vonatkozó jogszabály előírásai alapján.

Jelen dokumentumban a másként nem jelölt törvényhivatkozások a 234/2007 (IX.4.) kormányrendelet szakaszait jelölik.

2.1 A Fundamenta Lakáskassza Zrt. kockázatmenedzsmentjének bemutatása

2.1.1 A kockázatok kezelésére vonatkozó stratégiák és folyamatok

Az FLK kockázatkezelési stratégiája és gyakorlata a szakosított hitelintézeti tevékenységi körhöz, a szervezet felépítéséhez és az ellátott funkciókhoz illeszkedik és a folyamatos vezetési tevékenység részét képezi.

Az FLK általános kockázatvállalási hajlandósága és ennek keretei

2.1.1.1 Jogszabályi környezet kockázati vonatkozásai

A Fundamenta-Lakáskassza Zrt. az 1996. évi CXIII. törvény (Ltv.) és a tevékenységre vonatkozó más jogszabályok, elsősorban az 1996. évi CXII tv. (Hpt.) alapján működő szakosított hitelintézet.

Az FLK kizárólag saját megtakarítói részére, lakáscélú betéteket gyűjthet, és lakáscélú hitelt nyújthat.

Az Ltv. meghatározza az FLK ügyfélkörét: elsősorban természetes személyek, továbbá társasházak és lakásszövetkezetek köthetnek lakás-előtakarékossági szerződéseket.

A társasházaknak és lakásszövetkezeteknek nyújtható hitelek állományát az Ltv. közvetve, az ezen ügyfelekkel köthető betétszerződésének állományát korlátozó limit meghatározásával behatárolja.

A lakás-takarékpénztári tevékenység speciális jogszabályi előírásai nagyfokú működési biztonságra törekszenek. A törvényalkotói szándék egyértelműen kiderül Ltv-ben meghatározott limitrendszeréből, üzletkötési és befektetési korlátozásokból.

Az FLK termékválasztéka (mely a PSZÁF által engedélyezett, kötött betéti és hitelparamétereket megállapító, ún. módoszatokat jelent) és pénzügyi mozgástere így az Ltv. erejénél fogva korlátozott.

Az FLK alapvetően kockázatkerülő jellegű szakosított hitelintézet, akár a hitelnyújtásról, akár a befektetési tevékenységről legyen szó.

A működés kockázatosága általánosságban - az üzletágak és telephelyek korlátozott számánál és a készpénzforgalom teljes hiányánál fogva - alacsonynak tekinthető.

2.1.1.2 Nagykokozatok vállalása

A Hpt. 79. § (1) szerint nagykokozat vállalásának minősül az a kokozatvállalás, amikor egy ügyfél vagy ügyfélcsoport részére történt összes kokozatvállalás nagysága a hitelintézet szavatoló tőkéjének legalább tíz százaléka.

Az engedélyezett lakás-előtakarékossági módozatok szerződéses összegeinek nagyságrendje miatt az FLK a lakás-előtakarékossági tevékenység körében nem tud „nagykokozatot” vállalni.

A befektetési tevékenység körében a kialakított limitrendszer keretében, alapvetően a jelzáloglevél befektetésekkel, esetlegesen bankközi kihelyezésekkel kapcsolatban lehetséges nagykokozat vállalása.

Az állammal és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni követelések esetében beszélhetünk még nagykokozat vállalásról, de ezek a Hpt. 80. § (1) f) pontja alapján kivételnek számítanak a nagykokozat vállalás szempontjából.

Ezeket a befektetéseket minden esetben az ALCO engedélyezi, mivel ezek nagyságrendje meghaladja a Treasury limitjét.

2.1.1.3 Országkokozat

Az FLK 2009.12.31-én nem rendelkezett külfölddel szembeni kokozatvállalással (követeléssel), mérlegen kívüli kötelezettséggel, származtatott ügylettel, illetve partnerkokozati kitettséggel, így országkokozata sem volt cégünknek.

2.1.1.4 Befektetések, részesedések

A Fundamenta-Lakáskassza Pénzügyi Közvetítő Kft. az FLK 100%-os tulajdonában áll. A létrehozásának indoka az volt, hogy a lakás-előtakarékossági szerződések értékesítésére saját ügynöki szervezetet hozunk létre.

Az FLK pénzügyi kokozata a Kft. befizetett jegyzett tőkéjének könyv szerinti értéke.

2.1.1.5 Koncentrációs kockázatok a dologi biztosítékok terén

Az FLK jellegénél fogva szinte kizárólag lakóingatlanokat, néhány esetben telket, garázst, nyaralót fogad el hitelbiztosítékként. Jellemző dologi biztosíték még az FLK-nál lévő betétszámla követelés engedményezése, óvadékba adása is, elsősorban az áthidaló jellegű kölcsönöknél.

Egy drasztikus ingatlanpiaci árváltozás az ingatlanportfólió értékét, pontosabban az egyedi hitelügylek mögött álló biztosíték értékét, ezzel a fedezettséget jelentősen befolyásolhatja. E kockázat mérséklésére az FLK a piaci értéken alapuló, konzervatív ingatlanértékelési politikát folytat és az ingatlannal biztosított ügyeknél a törlesztés megkezdésekor a fedezettség (hitel/hitelbiztosítéki érték) minden esetben 100% feletti. Ezt az ingatlanértékekhez képest viszonylag alacsony – az engedélyezett módzatok szerződéses összegei által korlátozott nagyságú - hitelösszegek teszik lehetővé.

2009 folyamán, a válság hatására az ingatlanpiacon bekövetkezett általános árszintcsökkenés nem volt kimutatható hatással a hitelportfólió minősítésére.

2.1.1.6 Stratégiai kockázatok

Stratégiai kockázaton a tervezett jövőbeni (gazdasági) céltól való eltérés kockázatát értjük a megváltozott versenyhelyzet, a megváltozott jogi környezet vagy az ügyfelek magatartásának megváltozása miatt.

A lakás-takarékpénztár stratégiai kockázata a lakás-takarékpénztári tevékenység alapján

- az új szerződésekkel kapcsolatos kockázatra (pl. hajlandók-e új szerződéseket kötni a potenciális ügyfelek) és
- az ún. kollektív-kockázatra (változik-e valamilyen külső, nem tervezhető okból a megtakarítási intenzitás, ill. a hiteltörlesztések rendszeressége) oszlik.

Az FLK számára kockázatot jelent a stratégiai irány helytelen meghatározása, illetve a lakás-előtakarékosság külső feltételeinek kedvezőtlen alakulása.

Ezek hatását a megkötött új szerződések számának alakulása, összege tükrözi. Az új szerződéskötések kockázatán a tervezett új szerződéskötésektől történő lehetséges eltérés alapján fellépő hátrányos hatásokat értjük.

Kollektív kockázatokon azokat a hátrányos hatásokat értjük, amelyek az ügyfelek magatartásában - nem kamatváltozás miatt - bekövetkezett változások miatt lépnek fel.

A ún. „kollektív” alakulásán észlelhető az ügyfelek magatartásában bekövetkezett változás, amennyiben pl. az ügyfelek magatartása lényegesen eltér az előjelzésektől és az eltérés nem csak átmenetileg áll fenn. Az ügyfelek magatartásában bekövetkezett, hosszú távon fennálló hatású változások kockázatot jelentenek a kollektív alakulására nézve.

Az általános értelemben vett stratégiai kockázatokat a megfelelő nagyságrendű tőkepuffer biztosításával és a környezeti folyamatok figyelemmel kísérésével és azokra való gyors reagálással menedzseljük. Az új szerződések állományalakulása kockázatát és kollektív kockázatot rendszeres állományelemzéssel, rülirozó hosszú távú tervezéssel és stressz tesztek elvégzésével kezeli az FLK.

2.1.2 A kockázatok azonosítását, mérését figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók leírása

2.1.2.1 Szervezeti keretek

Az FLK-nál a cégszintű kockázatok kezelésének központi szervezete **Kockázatmenedzsment. (KM)**

E terület, irányítási szempontból közvetlenül az egyik vezérigazgató-helyetteshez tartozik, így az üzleti, a kockázatok vállalásával foglalkozó területektől (Hitelezés, Treasury) mind szervezeti, mind felügyeleti, irányítási szempontból független.

Kockázatmenedzsment fő feladatai:

- A CRD rendelkezései cégszintű bevezetésének koordinálása
- A CRD-hez kapcsolódó cégszintű szabályzatok, stratégiák kidolgozásának felügyelete, karbantartása
- Az érintett üzleti területektől (KB, TRE) független kockázat-felügyelet ellátása
- Jelentés- és javaslattétel az üzleti tevékenység és a működés során azonosított kockázatok kezelésére (pl. szabályzatok) és az egyes területeken alkalmazott kockázatkezelés hatékonyságának növelésére
- A cégszintű működési kockázatok felügyelete, szabályozása, kezelése, minőségbiztosítása, az észlelt kockázatok kiértékelése, javaslattétel a szükséges lépésekre, jelentésszolgálat
- Káreseti adatbázis felügyelete, a káresetek validálása, jelentésszolgálat
- Működési kockázati önértékelési folyamat, esettanulmányok készítésének, rendszeres felülvizsgálatának szakmai irányítása, eredmények értékelése
- A cégvezetés részére rendszeres és rendkívüli működési kockázati beszámolók készítése, adatszolgáltatás
- A jogszabályok, felügyeleti előírások, és üzleti szokványok be-nem-tartásából keletkező ill. potenciális kockázatok azonosítása (compliance funkció) és javaslattétel a kockázat kivédésére
- A hitelezési scoring és követelésminősítési rendszer folyamatos kontrollja, javaslattétel a CRD és más szempontok miatt szükségessé váló módosításokra
- Minősített hitelállománnyal kapcsolatos feladatok elvégzése, minősítés, értékvesztés meghatározása
- Minősített hitelállomány elemzése, kezelési javaslatok kidolgozása
- Saját termékek kockázati szempontú előzetes értékelése
- Kapcsolattartás kockázatmenedzsment témákban szakmai és felügyeleti szervezetekkel,
- Az általános kockázati kultúra fejlesztése, a témába vágó képzések lebonyolítása
- A szakterületi működési kockázati felelősök (MKF) szakmai irányítása, képzése

Minden új termék, vagy termékvariáns bevezetését megelőzően a KM terület elemzi a működési és más lehetséges kockázatok előfordulásának valószínűségét és ezek jelentőségét.

2.1.2.2 Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzési szakterület fő feladatai:

- az FLK belső szabályzatoknak megfelelő működésének, valamint a pénzügyi szolgáltatási tevékenységnek a törvényesség, a biztonság és az áttekinthetőség szempontjából történő vizsgálata,
- a törvények, rendeletek, felügyeleti, hatósági rendelkezések, az alapszabály előírásai ill. az FLK vezető testületei által hozott döntések betartásának ellenőrzése,
- a jogszabályoktól és a belső szabályzatokban foglaltaktól való eltérések feltárása, jelentése, továbbá szükség esetén javaslatétel a feltárt hiányosságok kijavítására,
- külső vizsgálat ill. hatóság ellenőrzése során feltárt hiányosságok, jogszabálysértések megszüntetésére tett intézkedések nyomon követése,
- a hitelintézet által kidolgozott belső szabályzatok véleményezése, ideértve a kockázatvállalással kapcsolatos szabályzatok véleményezését is.

Egyes szolgáltatási tevékenység(ek) kiszervezésekor a belső ellenőrzési szervezet tevékenysége kiterjed a külső megbízott szervezet a bank számára végzett tevékenységének teljes körére.

A Belső Ellenőrzés szervezeti elhelyezkedése, függetlensége, jogosítványai megfelelnek a vonatkozó jogszabályokban előírtaknak.

2.1.2.3 Hitelkockázatok: lakás-előtakarékossági szerződések alapján nyújtott hitelek

A hitelkockázatok vállalásával és a problémás hitelekkel kapcsolatos operatív tevékenységgel az FLK Ügyviteli területén belül működő Hitelezési Főcsoport foglalkozik.

A hitelkövetelések rendszeres minősítésével, a scoring rendszer felülvizsgálatával, a hitelezési tevékenység szabályozásával az üzleti területtől független Kockázatmenedzsment (KM) foglalkozik.

Célunk, hogy a hitelezési kockázatokat változatlanul magas szinten kezeljük, figyelemmel a környezet és ügyfél-szokások változásaira is.

Az Ltv. alapján a lakás-takarékpénztárak kizárólag lakáscélú felhasználásra és kizárólag saját szerződött ügyfeleiknek nyújthatnak hitelt.

A vonatkozó szabályozás alapján az FLK valamennyi ügyfelét a lakossági hitelezés (retail) kategóriájába sorolja, mivel a hitelnyújtás ltp-specifikus feltételei jogi típustól függetlenül azonosak és a hitelek a 196/2007 korm. rendeletben meghatározott értékhatár alattiak.

Jogi típus alatt ez esetben azt értjük, hogy ügyfeleink kizárólag természetes személyek, társasházak vagy lakásszövetkezetek lehetnek.

Országosan több tízezer, egyenként kisebb összegű hitelszerződésről lévén szó, a túlzott területi koncentráció kockázata nem jelentkezik.

Az 1999. óta folytatott hitelezés tapasztalatai alapján a lakás-előtakarékossági szerződések alapján, többéves megtakarítást követően nyújtott hitelek alacsonyabb kockázatúak. A hitelbírálat egyik kulcseleme a megtakarítási szokások és általában az FLK-s „előélet” – pl. egy korábban törlesztett lakáskölcsön - elemzése.

A hitelállomány minősítésére és az értékvesztés megképzésére havonta kerül sor. Ennek alapja a késedelmes napok száma és a szerződés szerinti fizetési kötelezettség teljesítése.

A jelenleg folyósított hiteltípusok:

Lakáshitel LK – az ltp szerződés kiutalását követően, a módoszat részeként, előre rögzített feltételekkel nyújtott fix kamatozású, lakáscélú kölcsön

Áthidaló kölcsön ÁK – két megtakarítási év és rendszeres előtakarékoság után, a lakáshiteltől eltérő, piaci feltételekkel az Ltv-ben meghatározott limiten belül nyújtható kölcsön, melynek futamideje az alapul szolgáló ltp szerződés kiutalásáig tart.

Azonnali áthidaló kölcsön AÁK – Az ltp szerződés megkötése után piaci feltételekkel folyósítható kölcsön, külön belső szabályzatok alapján, az Ltv-ben meghatározott limiten belül.

Az azonnali áthidaló kölcsönöket az FLK ügyvezetése kockázati megfontolások alapján hozott döntése szerint az Ltv-ben engedélyezettnél szűkebb ügyfélkörnek folyósítjuk. Alapvetően a legalább egy éves (vagy hosszabb) rendszeres elő-takarékossági múlttal rendelkező ügyfeleink jogsultak azonnali áthidaló kölcsönt kérni.

A hitelnnyújtással kapcsolatos stratégiai elvárás, hogy a hitelállomány jó minőségét tartósan meg kell őrizni.

Üzletpolitikai szempont, hogy a kockázattvállalási feltételek, scoring rendszerek kialakításánál törekedni kell arra, hogy az évekig rendszeresen megtakarító ügyfelek, akik ily módon bizonyították tartós fizetőképességüket és -készségüket, minél nagyobb arányban juthassanak lakáshitelhez.

A hitelállomány 2009 folyamán elvégzett statisztikai elemzése alapján 2010 folyamán új, a CRD előírásainak is megfelelő scoring rendszert vezetünk be.

2.1.2.4 Likviditásmenedzsment - A banki könyvben található befektetések kamatkockázata

A Fundamenta befektetési és likviditáskezelési tevékenységért felelős szervezeti egysége a Treasury.

A befektetési stratégia kialakítása során a javaslatok kidolgozásáért, azok szakmai megalapozottságáért, illetve a jogszabályok, belső szabályzatok betartása melletti megvalósításért, a Treasury a felelős, míg a stratégiai döntések fóruma az ALCO.

Az értékpapír-befektetéseket – melyek domináns része állampapír, minimális része jelzáloglevél – alapvetően lejáratig tartjuk.

A rövidtávú likviditás kezelésére bankközi kihelyezésekkel is foglalkozunk, ezek súlya azonban nem jelentős.

A befektetési stratégia fő célkitűzései:

- Az alaptevékenység maximális támogatása (ALM)
- Hosszú távú, kiegyensúlyozott, kiszámítható jövedelmezőség biztosítása
- Likviditás folyamatos biztosítása

A Treasury a befektetési stratégia sikeres végrehajthatósága érdekében szoros együttműködésben dolgozik az ALM tevékenységben érintett szakterületekkel, különösen a Controlling munkatársaival.

Legfontosabb menedzselési eszközök:

- Likviditási tervek (heti, havi bontású éves, középtávú, 8 éves), stressz-tesztek
- Állománymodell (ügyfélállomány-analízis, havi frissítéssel)
- Ügyfélparaméterek (pl. megtakarítási hajlandóság, hitelfelvételi arány)
- Makrogazdasági elemzések, piaci tendenciák figyelése (havonta értékelés az ALCO keretében)

A likviditás biztosítása érdekében a Számviteli és az Ügyviteli területekkel is szoros az együttműködés. A társterületek rendszeres (napi, havi), illetve eseti információkat szolgáltatnak az esedékes kifizetésekről, illetve a várható bejövő tételekről.

2.1.3. Kockázatomérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

2.1.3.1 Hitelezési kockázatok

Az FLK a hitelezési kockázatokat az ún. sztenderd módszerrel kezeli. (196/2007. Kormányrendelet)

2.1.3.1.1. Üzleti hitelezés a lakás-előtakarékossági szerződésekhez kapcsolódóan

A hitelállományt és az egyes számlák késedelmes voltát havi gyakorisággal vizsgáljuk. A késedelem a hátralékos napok száma alapján határozódik meg, ez az értékvesztés képzésének alapja.

Az értékvesztés elszámolására, visszaírására havi gyakorisággal kerül sor.

A hitelállomány vizsgálata alapján havonta részletes elemzés készül a cégvezetés számára. A késedelmes és a problémamentes állomány összehasonlításával készülnek az elemzések.

Az állomány és értékvesztés alakulása, továbbá ennek várható alakulása a felügyelőbizottsági és igazgatósági ülések rendszeres programpontja.

A fenti adatok részét képezik a főrésztvényesünk, a Bausparkasse Schwäbisch Hall részére havonta küldött ún. konszolidációs jelentésnek, továbbá a negyedévente küldött átfogó kockázati jelentésnek is.

2.1.3.1.2 Értékpapírok, bankközi kihelyezések

Az értékpapírok állományáról, a limitkihasználtságról az ALCO részére havi rendszerességgel készül részletes kimutatás.

A fenti adatok szerepelnek főrésztvényesünk, a Bausparkasse Schwäbisch Hall részére a negyedévente küldött részletes kockázati jelentésben is.

2.1.3.2 Működési kockázatok

Az FLK a működési kockázatokat a konszolidációra kötelezett részvényese döntése alapján a sztenderdizált (TSA) módszer szerint kezeli. Ezt a tevékenységet a Kockázatmenedzsment irányítja.

A káreseményeket a HunOR országos káradatbázis kliensrendszerében gyűjtjük folyamatosan.

A káreseményeket, illetve a belső szabályzatokban előírt adatszolgáltatások (pl. kockázati indikátorok, ellenőrző kérdések) elemzésének eredményét negyedéves működési kockázati jelentésekben tárjuk a cégvezetés elé.

A káradatok és egyes általuk kiválasztott indikátorok szerepelnek főrésztvényesünk, a Bausparkasse Schwäbisch Hall részére a negyedévente küldött részletes kockázati jelentésben is.

2.1.4. A kockázatmérséklésre és hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei és ezen eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló eszközök.

2.1.4.1 A kockázatmérséklésre és hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elvei

A hitelnyújtással kapcsolatos stratégiai elvárás, hogy a hitelállomány jó minőségét tartósan meg kell őrizni. Ehhez szükséges a befogadáskori adóminősítés során a hitelképesség objektív és pontos megállapítása, és ennek alapján a hitelnyújtáshoz szükséges fedezetek meghatározása.

A LTP hitelezési tevékenysége során hitelképes ügyfelei részére lakás-előtakarékossági betétszerződésenként kizárólag a szerződött módozat szerinti lakáskölcsönt és a megtakarítási futamidő alatt egy alkalommal, a szerződéses összeggel azonos összegű áthidaló, illetve azonnali áthidaló kölcsönt nyújthat.

Az FLK kizárólag saját megtakarítói részére nyújthat lakáscélú hitelt. Az 1996. évi CXIII. törvény (Ltpvt.) meghatározza az FLK ügyfélkörét: elsősorban természetes személyek, továbbá társasházak és lakásszövetkezetek köthetnek lakás-előtakarékossági szerződéseket.

A hitelügyek fedezeteként elfogadható dologi és nem dologi biztosíték. A fedezetek értékelését az FLK külön szabályzatban rögzíti. A fedezet célja, hogy az adós nemfizetése

esetén a fedezetet érvényesítve az FLK hozzájuthasson az adóssal szemben fennálló valamennyi – költségeket, ügyleti és késedelmi kamatot valamint a tőkét magába foglaló – követeléséhez. A fedezetek értékelése során tehát mindenkor azon hitelezési határértéket kell megállapítani, amely érték a fedezet érvényesítése során az FLK javára a követeléseit kiegyenlítésére alapot nyújthat.

A fedezetek hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló eszközök

Az FLK havi rendszerességgel vizsgálja hitelállományának minőségét. Összehasonlításokat végez a különböző típusú fedezettel biztosított ügylet minőségére vonatkozóan.

A havi rendszerességgel végzett vizsgálatok lehetővé teszik a hitelállomány minőségének változására történő gyors reagálást, ennek alapján az elvárt fedezetek körének módosítását, a fedezetek súlyának változtatását. Ezek a vizsgálatok értelemszerűen kihatnak az adósminősítés szabályaira is.

2.2. A prudenciális szabályok alkalmazása (4.§) - A Fundamenta Lakáskassza Zrt-nél alkalmazott számviteli konszolidáció és összevont alapú felügyelet

A számviteli konszolidáció keretében hitelintézetünk a 100%-os tulajdonában lévő Fundamenta-Lakáskassza Kft-ét konszolidálja és készíti el a Fundamenta-Lakáskassza Zrt. konszolidált éves beszámolóját.

A könyvvizetés, valamint a konszolidált éves beszámoló a számvitelről szóló 2000. évi C. Számviteli törvényben rögzített alapelvek, a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségeinek teljesítéséről szóló 250/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet sajátosságainak figyelembevételével, valamint a Társaság Igazgatósága által jóváhagyott Számviteli politikában meghatározott elvek alapján készült, kiemelve a konszolidált mérlegre vonatkozó 4. és a konszolidált eredmény-kimutatásra vonatkozó 5. számú melléklet részletezettségét.

Az anyavállalat teljes körű konszolidációt végez, a leányvállalat nem él a mentesítési joggal. A leányvállalat konszolidálásba bevonásának első időpontja a leányvállalattá válás időpontja (2003. július 1.). Az első bevonás könyv szerinti értéken, a rejtett tartalékok feltárása nélkül került meghatározásra.

Az E-I 85/2006-os számú Pénzügyi és Számviteli Felügyelet által kiadott határozat szerint hitelintézetünk nem tartozik összevont alapú felügyelet alá, és nem köteles az összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézetek számára előírt adatszolgáltatást teljesíteni.

2.3 Szavatoló tőkével kapcsolatos információk (5.§) – Fundamenta-Lakáskassza Zrt. tőkehelyzete

A szavatoló tőkével összefüggésben a 2009.12.31-én érvényes adatok:

a) Alapvető tőke összege (CAA14):	4.814.-mFt,
Járulékos tőke összege (CAA15):	0.-mFt,
Kiegészítő tőke összege (CAA16):	0.-mFt.
b)	
ba) <u>Alapvető tőke pozitív összetevői:</u>	
Befizetett jegyzett tőke (CAA1111):	2.001.-mFt,
Tőketartalék (CAA1113):	2.100.-mFt,
Általános tartalék (CAA11212):	408.-mFt,
Számviteli pozitív eredménytartalék (CAA112131):	660.-mFt,
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti pozitív eredmény (CAA112301):	657.-mFt.
bb) <u>Alapvető tőke negatív összetevői:</u>	
Immateriális javak (CAA1151):	1.012.-mFt.
c) A járulékos tőke összege 0.-mFt, így ennek pozitív és negatív összetevői nem voltak.	
d) A Hpt. 5.számú melléklet 13.pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott:	
Alapvető tőke összege (CAA11):	4.814.-mFt,
Járulékos tőke összege (CAA12):	0.-mFt,
A Hpt. 5.számú melléklet 14.pontjának c) alpontjában meghatározott levonandó érték (CAA1308):	0.-mFt.

2.3.1 A Hitelintézet tőke megfelelése (6.§ és 7.§)

A Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye, kitettségi osztályonkénti bontásban:

- a) 76.§ (1) a) 1. pont szerinti hitelezési-, felhígulási és partnerkockázati tőkekövetelmény 2009.12.31-én:

(Adatok mFt-ban)

Megnevezés	Tőkekövetelmény
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettségek	0
Regionális kormányval és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	2
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettségek	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettségek	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	20
Vállalkozással szembeni kitettségek	14
Lakossággal szembeni kitettségek	1 127
Ingatlannal fedezett kitettségek	0
Késedelmes tételek	57
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettségek	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek	0
Egyéb tételek	47
Összesen:	1 267

b) Hpt 76.§ (1) a) 2. pont szerinti kereskedési könyvben nyilvántartott pozíció- és nagykockázat-vállalások tőkekövetelménye 2009.12.31-én: 0.-mFt.

c) Hpt. 76.§ (1) a) 3. pont szerinti devizaárfolyam kockázat és árukockázat miatt felmerülő piaci kockázat tőkekövetelménye 2009.12.31-én: 0.-mFt.

d) Hpt. 76.§ (1) a) 4. pont szerinti működési kockázat tőkekövetelménye 2009.12.31-én: 785.-mFt.

Hitelezési kockázatok - A hitelezési és a felhígulási kockázatra vonatkozó adatok (7.§ 1.):

A késedelmek és a hitelminőség romlásának kezelése az FLK gyakorlatában

A Fundamenta a hátralékos napok és a fizetési elmaradás alapján sorolja be a követeléseket az alábbiak szerint:

Az értékvesztési kategóriák magánszemélyek esetében:

30 napig	problémamentes
31-60 nap	külön figyelendő
61-90 nap	átlag alatti
91-120 nap	kétes
120 nap felett	rossz

Az értékvesztési kategóriák lakásszövetkezetek és társasházak esetében

15 napig	problémamentes
16-60 napig	külön figyelendő
61-90 napig	átlag alatti
91-120 napig	kétes
120 nap felett	rossz

Az egyes kategóriákhoz a megfelelő szabályzatok eltérő nagyságú értékvesztést vagy céltartalékot rendelnek. Az alább, a g) pont alatt található táblázatok ezek alakulását mutatják be.

a) Késedelmes kitettség meghatározása a hitelezési kockázat számítás szempontjából:

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett és lényegesnek minősülő¹ tételnek az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett összegéhez a következő kockázati súlyt kell alkalmazni:

- százötven százalékot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének húsz százaléka,

(bruttó kitettség – fedezet) * 20% < elszámolt értékvesztés, akkor a kitettség = (nettó kitettség – fedezet) * 150%

- száz százalékot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének húsz százaléka.

(bruttó kitettség – fedezet) * 20% >= elszámolt értékvesztés, akkor a kitettség = (nettó kitettség – fedezet) * 100%

- nulla százalékot, ha a késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezéskockázat-mérséklő tétel (betét) vehető figyelembe.

b) az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítéseket és módszereket,

¹ Az olyan kötelezettség minősül lényeges kötelezettségnek, amelynek összege lakossággal szembeni kitettség esetén meghaladja a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és az előbbieken meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén a kettőszázötvenezer forintot, vagy az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

Az FLK a 250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet 7. sz. mellékletében foglaltak alapján az ügyfelekkel szemben fennálló követeléseket csoportos értékelés alá vonja, és a késedelmi határidőhöz kötődő egyszerűsített minősítést alkalmazza.

A csoportos értékelés alá vont követeléseket is egyedileg tartja nyilván, az értékvesztést egyedileg, a követeléshez kapcsolódóan számolja el.

c) a számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban:

(Adatok mFt-ban)

<i>Megnevezés</i>	<i>Hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti</i>			
	<i>Bruttó kitettség értékek 2009.12.31- én</i>	<i>Nettó kitettség értékek 2009.12.31- én</i>	<i>Átlagos bruttó kitettség értékek 2009-ben</i>	<i>Átlagos nettó kitettség értékek 2009- ben</i>
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	192 574	192 574	175 276	175 276
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	20	20	124	124
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	13	13	18	18
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettségek	0	0	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettségek	0	0	0	0
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	352	351	458	444
Vállalkozással szembeni kitettségek	169	169	191	191
Lakossággal szembeni kitettségek	22 254	22 240	21 347	21 164
Ingatlannal fedezett kitettségek	0	0	0	0
Késedelmes tételek	1 670	649	734	215
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettségek	0	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek	0	0	0	0
Egyéb tételek	592	592	797	797
Összesen:	217 644	216 608	198 945	198 229

d) a kitettségek földrajzi - legalább országonkénti - megoszlása kitettségi osztályonként, nem igényel bontást, mert az összes kitettség magyarországi.

e) a kitétségek gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél-kategória szerinti megoszlása kitétségi osztályonként:

(Adatok mFt-ban)

Hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti			
Megnevezés	Bruttó kitétség értékek 2009.12.31-én	Értékvesztés/céltartalék 2009.12.31-én	Nettó kitétség értékek 2009.12.31-én
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	192 574	0	192 574
- Magyar állammal szembeni követelések	180 976	0	180 976
- Magyar Nemzeti Bankkal szembeni követelések	11 598	0	11 598
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétségek	20	0	20
- Helyi önkormányzatokkal szembeni követelések	20	0	20
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétségek	13	0	13
- Közszektorbeli intézménnyel szembeni követelések (központi kormánnyal azonos módon kezelendő)	13	0	13
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitétségek	0	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitétségek	0	0	0
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	352	-1	351
- Belföldi hitelintézetekkel szembeni követelések	352	-1	351
Vállalkozással szembeni kitétségek	169	0	169
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (járulékos vállalkozás nélkül)	7	0	7
- Járulékos vállalkozással szembeni követelések	162	0	162
Lakossággal szembeni kitétségek	22 254	-14	22 240
- Háztartások-lakossággal szembeni követelések (hitelek)	21 228	-14	21 214
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (társasházak, lakásszövetkezetek hitelei)	1 026	0	1 026
Ingatlannal fedezett kitétségek	0	0	0
Késedelmes tételek	1 670	-1 021	649
- Háztartások-lakossággal szembeni követelések (hitelek is)	1 669	-1 020	649
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (társasházak, lakásszövetkezetek hitelei is)	1	-1	0
Fedezett kötvény formájában fennálló kitétségek	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitétségek	0	0	0
Egyéb tételek	592	0	592
- Háztartások-lakossággal szembeni követelések	133	0	133
- Tárgyi eszközök, készlet	400	0	400
- Egyéb aktív időbeli elhatárolások	59	0	59
Összesen:	217 644	-1 036	216 608

f) a kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként,

(Adatok mFt-ban)

Hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti			
Megnevezés	Bruttó kitettség értékek 2009.12.31- én	Értékvesztés/ cél tartalék 2009.12.31- én	Nettó kitettség értékek 2009.12.31- én
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	192 574	0	192 574
- Éven belüli hátralevő futamidő	30 391	0	30 391
- Éven túli hátralevő futamidő	162 183	0	162 183
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	20	0	20
- Éven belüli hátralevő futamidő	20	0	20
- Éven túli hátralevő futamidő	0	0	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	13	0	13
- Éven belüli hátralevő futamidő	13	0	13
- Éven túli hátralevő futamidő	0	0	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettségek	0	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettségek	0	0	0
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	352	-1	351
- Éven belüli hátralevő futamidő	121	0	121
- Éven túli hátralevő futamidő	231	-1	230
Vállalkozással szembeni kitettségek	169	0	169
- Éven belüli hátralevő futamidő	110	0	110
- Éven túli hátralevő futamidő	0	0	0
- Lejárat nélküli tételek (vagyon érdekeltségek)	59	0	59
Lakossággal szembeni kitettségek	22 254	-14	22 240
- Éven belüli hátralevő futamidő	4 116	-1	4 115
- Éven túli hátralevő futamidő	18 138	-13	18 125
Ingtatlannal fedezett kitettségek	0	0	0
Késedelmes tételek	1 670	-1 021	649
- Éven belüli hátralevő futamidő	176	-99	77
- Éven túli hátralevő futamidő	1 494	-922	572
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettségek	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek	0	0	0
Egyéb tételek	592	0	592
- Éven belüli hátralevő futamidő	138	0	138
- Éven túli hátralevő futamidő	54	0	54
- Lejárat nélküli tételek (saját eszközök)	400	0	400
Összesen:	217 644	-1 036	216 608

g) gazdasági ágazatbeli vagy ügyfél-kategória szerinti megoszlásban összesítve

1. a késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek

(Adatok mFt-ban)

<i>Hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti</i>			
	<i>Bruttó kitétség értékek 2009.12.31-én</i>	<i>Értékvesztés/céltartalék 2009.12.31-én</i>	<i>Nettó kitétség értékek 2009.12.31-én</i>
<i>Késedelmes tételek – ügyfél-kategória szerint</i>			
- Háztartások-lakossággal szembeni követelések	1 669	-1 020	649
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (társasházak, lakásszövetkezetek hitelei is)	1	-1	0
Összesen:	1 670	-1 021	649

(Adatok mFt-ban)

<i>Hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti</i>			
	<i>Bruttó kitétség értékek 2009.12.31-én</i>	<i>Értékvesztés/céltartalék 2009.12.31-én</i>	<i>Nettó kitétség értékek 2009.12.31-én</i>
<i>Hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek – ügyfél-kategória szerint</i>			
- Háztartások-lakossággal szembeni követelések	1 539	-786	753
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (társasházak, lakásszövetkezetek hitelei is)	2	-1	1
Összesen:	1 541	-787	754

2. Az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeg

(Adatok mFt-ban)

<i>Ügyfélkategoriók</i>	<i>Értékvesztés/céltartalék 2008.12.31-én</i>	<i>Értékvesztés/céltartalék képzés 2009-ben</i>	<i>Értékvesztés/céltartalék visszairás 2009-ben</i>	<i>Értékvesztés/céltartalék 2009.12.31-én</i>
- Belföldi hitelintézetekkel szembeni követelések*	-26	-1	26	-1
- Háztartások-lakossággal szembeni követelések	-333	-1 144	443	-1 034
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (társasházak, lakásszövetkezetek hitelei is)	-1	-2	2	-1
Összesen:	-360	-1 147	471	-1 036

*: A belföldi hitelintézetekkel szembeni követelések közül a jelzáloglevelek után számoltunk el értékvesztést, de nem minősítés miatt, hanem a számviteli szabályok szerint.

h) a hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségek - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve - földrajzi – legalább országokénti – megoszlása, nem igényel további bontást, mert a g) pontban szereplő összes kitétség magyarországi.

(2) Azon kitétségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében a tárgyidőszakban hitelminőség-romlás következett be, az értékvesztés elszámolása és a céltartalék képzése az alábbiak szerint alakult:

(Adatok mFt-ban)				
<i>Hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek – ügyfél-kategória szerint</i>	<i>Értékvesztés/ céltartalék 2008.12.31-én</i>	<i>Értékvesztés/ céltartalék képzés 2009-ben</i>	<i>Értékvesztés/ céltartalék visszairás 2009-ben</i>	<i>Értékvesztés/ céltartalék 2009.12.31-én</i>
- Háztartásokkal-lakossággal szembeni követelések	-32	-808	54	-786
- Nem pénzügyi vállalatokkal szembeni követelések (társasházak, lakásszövetkezetek hitelei is)	0	-1	0	-1
Összesen:	-32	-809	54	-787

A táblázatban szereplő értékvesztés-változások mind eredmény-kimutatást érintő tételek, melyek a kitétségekből eredő becsült, várható veszteségekre vonatkoznak.

2.3.1.1 A belső tőke megfelelés folyamatára vonatkozó elvek és módszerek ismertetése (6.§)

Az FLK saját magát a PSZÁF útmutatójában² felsorolt szempontok alapján ún. kis intézménynek minősíti:

- ❖ *Szakosított hitelintézetként* „tevékenysége nem bonyolult és a termékek jól behatárolt körére irányul”
- ❖ *Mind a lakossági hitelezésben, mind az ingatlan-finanszírozásban* „relatív kis piaci részesedéssel rendelkezik”
- ❖ Nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott módon fejlett módszert a hitelezési (*sztenderd*), a működési (*sztenderdizált*) vagy a piaci kockázati a tőkekövetelmény megállapítására
- ❖ „elsősorban Magyarország területén nyújtja szolgáltatásait, és nem végez jelentős határon átnyúló szolgáltatásokat” (*kizárólag Magyarországon belül nyújtunk szolgáltatást*)

² A tőke megfelelés belső értékelési folyamata (ICAAP) - Útmutató a felügyelt intézmények részére (PSZÁF, 2009)

a./ A kockázatfeltárás módszerei

A kockázatfeltárás eszközeként felső- és középvezetői interjúkat alkalmazva állítottuk össze a lényeges kockázatok listáját. Az interjúk informális körülmények között zajlottak.

A vizsgálatok nyomán az alábbi kockázatok bizonyultak az FLK esetében lényegesnek:

Kockázatfajta	Kezeli, illetve felügyeli	Kezelési módszerek
Kollektív kockázat	Controlling, ALCO	Hosszú távú tervezés, modellezés, stressz tesztek
Kamatlábváltozás kockázata	Controlling, Treasury, ALCO	rendszeres stressz tesztek
Hitelkockázat	Hitelezés, Kockázatmenedzsment, ALCO	hitelezési politika, szabályozottság, gyors reagálású hátralékkezelés, objektív scoring, fedezettség biztosítása, érdekeltég teremtése az ingatlan fedezett ügyletek arányának növelésére
Modellezési kockázat	Controlling	Az éves terv célszámainak - az FLK növekedésének - figyelembevétele az ICAAP számításoknál
Stratégiai kockázat	Jog, ALCO	Hosszú távú tervezés, rendszeres stressz tesztek, környezeti prognózisok, jogalkotás figyelése, aktív részvétel a Bankszövetség munkájában
Reputációs kockázat	Panaszkezelés, Oktatás, Marketing, Ügyvezetés	minőségbiztosítási rendszer, minőségi mutatók alkalmazása az Ügyvitel, Értékesítés területén, akkreditált oktatási rendszer bevezetése
Működési kockázat	Szakszabványok, Kockázatmenedzsment	Káradatgyűjtés, indikátorok figyelése, kárelemzés, intézkedési javaslatok tétele, rendszeres és rendkívüli jelentésszolgálat, ÜFT
Likviditási kockázat	Treasury, ALCO, Controlling	állománymodellezés, részletes, éven belüli tervezés, lejáratok összhang fokozott kontrollja (30 napos likviditási előrejelzés, napi tervezés), a gazd. válság miatt magasabb likviditási szint tartása
Koncentrációs kockázat (dominánsan ingatlanbiztosíték)	Hitelezés, Kockázatmenedzsment	óvatos hitelezés, alacsony LTV alkalmazása

Deviza kockázat	Treasury, ALCO	Devizaszükségletünk, jól tervezhető. Spot üzlettel kedvező árfolyamnál devizát vásárolunk, és azt esedékességig lekötjük
Ellenőrzési, vezetési kockázat	Ügyvezetés, FB	Vezetői jelentésszolgálati rendszer, elektronikus szerződés- és szabályzatnyilvántartások
Egyéb külső tényezők kockázata	Ügyvezetés, Jog, Kockázatmenedzsment	prognózisok, modellezés, jogszabálykövetés, stb.

b./ A belső tőkeszámítás során alkalmazott módszertan

Az egyes kockázati elemek tőkeigényének meghatározására az ún. „építőkocka módszert” alkalmazzuk, azaz tételenként meghatározzuk a rendelkezésre álló tapasztalati és tényadatok, szükség esetén becslések alapján a szükséges tőkeösszeget. Ezt követően ezek összegzésével számítjuk ki a belső tőkeszükségletet.

2.3.2 A sztenderd módszer szerint kimutatandó adatok (8.§)

Lakás-takarékpénztárunk a hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitétségek esetén három külső minősítő cég: Fitch, Moody's, S&P minősítéseit alkalmazza a központi kormány hitelminősítési besorolásához,

Hitelintézettel vagy a befektetési vállalkozással szembeni kitétségekhez a székhelye szerinti központi kormány hitelminősítési besorolásához tartozó, alábbi táblázat szerinti kockázati súlyt kell rendelni:

Központi kormány hitelminősítési besorolása	1	2	3	4	5	6
Kitétség kockázati súlya	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Lakás-takarékpénztárunk minden hónap végén figyelemmel kíséri a központi kormányzat minősítését és az alapján állapítja meg a Hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitétség súlyozását.

Abban az esetben, ha a hónap végén az általunk kijelölt 3 minősítő cégnél többen is van minősítés, akkor mindig a második legjobbat vesszük figyelembe:

- két minősítés esetén, ha ezek eltérőek, akkor a rosszabb minősítési kategóriához rendelt kockázati súlyt kell alkalmazni,
- három minősítés esetén, ha ezek eltérőek, akkor a két legjobb minősítés közül a rosszabbhoz rendelt kockázati súlyt kell alkalmazni.

A külső hitelminősítő intézetek hitelkockázati minősítéseinek kockázat kategóriák szerinti súlyai (mapping)

Hitelminőségi besorolás	Fitch minősítés	Moody's minősítés	S&P minősítés	Vállalati	Intézményi (hitelintézetek és befektetési vállalkozások)			Központi kormányzati (Sovereign)
					Központi kormányzati minősítésen alapuló módszer	Hitelminősítés alapú módszer		
						Lejárat > 3 hónap	3 hónapos vagy rövidebb lejáratú	
1	AAA to AA-	Aaa to Aa3	AAA to AA-	20%	20%	20%	20%	0%
2	A+ to A-	A1 to A3	A+ to A-	50%	50%	50%	20%	20%
3	BBB+ to BBB-	Baa1 to Baa3	BBB+ to BBB-	100%	100%	50%	20%	50%
4	BB+ to BB-	Ba1 to Ba3	BB+ to BB-	100%	100%	100%	50%	100%
5	B+ to B-	B1 to B3	B+ to B-	150%	100%	100%	50%	100%
6	CCC+ és alatta	Caa1 és alatta	CCC+ és alatta	150%	150%	150%	150%	150%

A regionális kormányral és a helyi önkormányzattal szembeni kitettségre is - a 196/2007. Kormányrendelet (Hkr.) 5.§ (2)-(6) bekezdésben meghatározott eltéréssel - a hitelintézettel és a befektetési vállalkozással szembeni kitettségre alkalmazott kockázati súlyt alkalmazzuk.

A közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségre is a hitelintézettel és a befektetési vállalkozással szembeni kitettségre vonatkozó nem kedvezményes kockázati súlyozást alkalmazzuk a Hkr. 6.§ (2) a)-b) pontja esetében.

c) A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazásának bemutatása:

Lakás-takarékpénztárunk portfóliójában állampapírok, jegybanki kötvények és jelzáloglevelek szerepelnek, amelyek nem kereskedési könyvi tételek.

Az állampapírok és az MNB kötvények esetében a központi kormányral és központi bankkal szembeni kedvezményes nulla százalékos kockázati súlyt alkalmazzuk.

(Az Európai Unió tagállamának központi kormányával és központi bankjával szembeni, ezen központi kormány és központi bank nemzeti pénznemében fennálló (denominált) és finanszírozott kitettségre nulla százalékos kockázati súlyt kell rendelni.)

A jelzáloglevelek esetében az előző b) pontban leírt hitelintézettel szembeni kitettségekre vonatkozó leírásokat alkalmazzuk, kiegészítve a kedvezményes súlyozással.

Kedvezményes súlyozás a következő esetben lehetséges:

A legfeljebb három hónapos hátralévő futamidejű, a hitelintézet székhelye szerinti tagállam nemzeti pénznemében fennálló (denominált) és finanszírozott, hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitettségre a Hkr. 4. § (3)-(4) bekezdése alapján a központi kormányral szembeni kitettségre rendelt kedvezőbb kockázati súlyhoz tartozó

hitelminősítési besorolásnál egy besorolással kedvezőtlenebb besoroláshoz kapcsolódó kockázati súlyt – de legalább húsz százalékot - kell alkalmazni.

Így 2009. december végén a legfeljebb 3 hónapos hátralévő futamidejű jelzáloglevelek esetében 20%-os kockázati súlyt, a 3 hónapnál hosszabb hátralévő futamidejű jelzáloglevelek esetében pedig 100%-os (a magyar kormány minősítési kategóriája év végén 3-as volt) kockázati súlyt alkalmazott Lakás-takarékpénztárunk.

d) A kitettség értékek, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezéskockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitettség értékek:

(Adatok mFt-ban)

<i>Megnevezés</i>	<i>Hitelezési-kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti</i>	<i>Hitelezési-kockázat-mérséklés (CRM), és hitelegyenértékesítési tényezők (CCF) figyelembevétele utáni</i>	
	<i>Nettó kitettség értékek 2009.12.31-én</i>	<i>Kitettség érték 2009.12.31-én</i>	<i>Tőke-követelmény 2009.12.31-én</i>
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	192 574	192 574	0
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	20	20	2
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	13	13	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettségek	0	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettségek	0	0	0
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	351	351	20
Vállalkozással szembeni kitettségek	169	169	14
Lakossággal szembeni kitettségek	22 240	18 793	1 127
Ingatlannal fedezett kitettségek	0	0	0
Késedelmes tételek	649	543	57
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettségek	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettségek	0	0	0
Egyéb tételek	592	3 945	47
Összesen:	216 608	216 408	1.267

2.4. Hitelezési kockázat mérséklés a Fundamenta Lakáskassza Zrt. gyakorlatában (12.§)

a.) Az alkalmazott ún. elismerhető hitelkockázati fedezetek körében az FLK mérlegen belüli és kívüli nettósítást nem alkalmaz.

b.) A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elveinek ismertetése

Az elfogadható hitelbiztosítékok körébe dologi – előre rendelkezésre bocsátott - biztosítékok tartoznak.

A fedezettség számítása mindig az FLK ügyféllel szembeni követelés nagyságához igazodik. Az ügylet létrejövetelkor a szükséges fedezettségi mértéket önálló fedezetként elfogadható biztosítékokkal kell biztosítani.

Az FLK által nyújtandó kölcsönök futamidejére tekintettel mérlegelni kell:

- Az adott dologi biztosíték mobilizálhatóságát és a reálisan elérhető piaci ellenértékét, ezen belül fizikai állapotát, használhatóságát, a piaci értéket befolyásoló helyi körülményeket.
- A biztosíték érvényesíthetőségének idő- és költségigényét.

A biztosítékok kikötésének alapelvei

- Az FLK fedezettel biztosított kölcsönt csak megfelelő értékű és likviditású biztosíték kikötése mellett nyújt. Az FLK a kihelyezésről történő döntés előtt meggyőződik a fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről.

- Törekszünk arra, hogy az FLK által kikötött biztosítékok tekintetében másnak elsőbbségi joga ne legyen és lehetőleg olyan biztosítékot kell választani, amely az FLK számára kielégítési elsőbbséget biztosít. Ugyanakkor – a lakás-takarékpénztári szakásoknak megfelelően - a kereskedelmi bankokkal közösen finanszírozott lakáscélok esetén elfogadjuk a második ranghelyet is.

- Dologi biztosíték esetén csak olyan biztosíték köthető ki, ahol a tulajdoni viszonyok rendezettek.

- Egy kölcsönügyletet egyszerre több biztosíték is fedezhet. Az adott ügylet mellé kikötött biztosítékok kiválasztása során mindenekelőtt az ügylet kockázatát, a biztosíték értékét, értékállóságát, érvényesíthetőségét és végrehajtásának gyorsaságát vesszük figyelembe. Az FLK számára elsősorban alkalmazott biztosítéki eszköz az ingatlanon alapított jelzálogjog. A biztosítékok kikötése kapcsán figyelemmel kell lenni arra, hogy az adott biztosítékot az FLK ugyanazon ügyfél esetében további kölcsönügyleteinek biztosítására is hasonló értékben és ugyanolyan likviditással alkalmazni tudja. (pl. áthidaló kölcsön kiváltása lakáskölcsönrel)

- Amennyiben a kölcsön tőkeösszege, illetve az összesített kockázat a szabályzatban meghatározott értéket meghaladja, vagy az FLK-t megelőző rangsorban szerepel olyan teher, mely bírósági peres eljárás nélkül végrehajtható, az adóstól közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot kell kérni.

- Alapvető követelmény, hogy biztosítékok kikötése csak a Jogi osztály által jóváhagyott szerződésminták alapján, vagy – amennyiben ezek formai vagy tartalmi oknál fogva az adott ügylet esetében nem alkalmazhatók – egyedileg a Jogi osztállyal egyeztetett és jóváhagyott szerződések alapján, minden esetben, írásban lehetséges.

- A biztosítékok elfogadhatóságánál alapvető szempont, hogy

- a) az ügyfél vagy harmadik személy már más jogügylet biztosítékául adta-e, ide nem értve a jelzálogjoggal terhelt zálogtárgyat,
- b) jelzálogjog esetén a biztosíték forgalmi értékének 70%-át meghaladó mértékben már megterhelték-e.

A fedezetként elfogadott ingatlanok nem felelnek meg mindenben a 196/2007.(VII.30.) Korm. rendeletben foglalt feltételeknek, ezért a tőkeképzés során az ingatlannal fedezett kitétségekhez is 75 %-os kockázati súlyt rendelünk, mert ezek a kitétségek a lakossági kitétség kategóriába tartoznak.

Ingatlan

A hitelezés során, a prudenciális hitelezés szabályait szem előtt tartva, mint a hitelkockázatot mérséklő biztosítékot elfogadjuk az ingatlanokat, amely lehet lakó vagy ritkábban lakóingatlanok nem minősülő ingatlan.

Az ingatlanon alapított jelzálog lehet járulékos (a módoszat alapján nyújtott lakáshiteleknel alkalmazzuk) vagy keretbiztosítéki jelzálog, amelyet az áthidaló hiteleknel alkalmazunk. Önálló zálogjogot az FLK nem alkalmaz.

Óvadék

- FLK lakás-előtakarékossági számla követelésének óvadékba adása

Az LTP javára óvadékba adott előtakarékosági betétszámla követelése a kölcsön fedezeteként elfogadható.

Az óvadékba adott lakás-előtakarékossági számlák a velük biztosított kölcsön törlesztésének végéig sem kiutalásra, sem kifizetésre nem kerülhetnek.

- Más hitelintézetnél vezetett számlán lévő készpénz, bankbetét óvadékba adása

A Treasury minősíti a kevésbé ismert számlavezető pénzintézeteket kockázati szempontból. A biztosíték elfogadásáról ennek figyelembevételével születik döntés. Csak olyan betét fogadható el, melyre kiterjed az OBA biztosítása.

Garanciák

Az FLK tevékenységének jellegéből adódóan nem alkalmaz (nem fogad el és nem nyújt) előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezeteket és hitelderivatívákat.

- e) A hitelezésikockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

Koncentrációs kockázat

Koncentrációs kockázatot jelenthet a hitelállomány kb. 25%-a mögött álló, alapvetően lakóingatlan állomány piaci értékváltozása.

Ennek csökkentése érdekében magas fedezettségi előírást alkalmazunk. A Fundamenta-Lakáskassza Zrt. a piaci értéken alapuló, konzervatív ingatlanértékelési politikát folytat és az ingatlannal biztosított ügyeknél a törlesztés megkezdésekor a fedezettség minden esetben eléri vagy meghaladja a 100%-ot. Az elvárt fedezettség a hitel típusától függően különböző.

A fedezettség számításánál az ingatlanra már bejegyzett jelzálogjogokat és a bejegyezni kívánt jelzálogjog összegét kell viszonyítani az ingatlan fedezeti értékéhez.

Tovább csökkenti ezt a kockozatfajtát az a tény, hogy a fedezeti érték megállapításánál is prudensen járunk el, azaz értékbecslő, adásvételi szerződés, vagy külső adatbázis alapján megállapított piaci érték 70%-át fogadjuk el.

Az ingatlannal fedezett tőkekövetelés 2009.12.31-én meghaladta a 5,969 Mrd Ft-ot, mely 5962 db hitelszerződést jelent.

2009-ben szigorodtak a hitelezés feltételei. Bizonyos hitel típusok csak ingatlan fedezete mellett igényelhetők. Változott a jövedelem igazoltatásának módja, és a hitelügybe bevont személyek számára vonatkozó elvárások.

Piaci kockázat

Új szerződések kockázata:

Rendszeres szimulációs vizsgálatokat végzünk annak érdekében, hogy a szerződéskötések ingadozásának hatását előre jelezzük. A szerződéskötések száma tapasztalataink szerint összefügg a gazdasági környezet helyzetével, a reáljövedelmek alakulásával, továbbá értékesítési hálózatunk motiváltságával is.

Jogszabályi környezet változásának kockázata

A lakás-takarékpénztári működés speciális szabályait három jogszabály: a lakás-takarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. tv. (Ltp.tv.), a lakás-előtakarékosság állami támogatásáról szóló 215/1996. (XII. 23.) Korm. r. (Átr.) és a lakás-takarékpénztár általános szerződési feltételeiről szóló 47/1997. (III. 12.) Korm. r. (Ászfr.) tartalmazzák.

A szabályozás lényegi módosítására – az 1997. évi hatályba lépést követően – első alkalommal a 2002-2003. évek folyamán, majd 2006-2007-ben került sor.

2009-ben az Ltp.tv. két alkalommal módosult:

- 2009. július 1-jével az Ltp.tv. 24. § (7) bek. módosításával a 2009. évi LVI. tv. megszüntette az ezt követően kötött szerződések ún. szabad felhasználásának lehetőségét, tehát a jövőben a 8 éves megtakarítási időt elért szerződések esetén is igazolni kell a lakáscélú felhasználást az állami támogatás igénybevételéhez,
- 2009. november 1-jével az Ltp.tv. 3. § (5) bekezdésében szereplő „jegyzett tőke” kifejezést „induló tőke” kifejezésre módosította a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. tv. 94. §-a.

Az Átr. az év folyamán egy alkalommal módosult:

- a 182/2009. (IX. 10.) Korm. r. 98-99. §-ai módosították az Átr. 1/A. § (2) bekezdését és a 3. § (2) bek. a) pontját a közigazgatási eljárási törvény módosítása és a belső piaci szolgáltatási irányelv átültetése okán 2009. október 1-jei hatállyal.

Az Ászfr. az év folyamán szintén egy alkalommal módosult:

- ugyanazon Korm. r. 108-109. §-ai módosították az Ászfr. 3. §-át és 4. § (2) bekezdését szintén 2009. október 1-jei hatállyal.

Az Átr. és az Ászfr. fentebbi módosításai pusztán technikai jellegű, harmonizációs célú változásokat jelentettek.

Az Ltp.tv. tevékenységi szabályozásának jogalapját jelentő, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) módosítására 2009-ben több alkalommal is sor került. A változások közül jelentőségében és hatásában kiemelkedik

- a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról szóló törvény (2009. évi XIII. tv.),
- a betétbiztosítást érintő módosítás (2009. évi XLI. tv.),
- a közigazgatási eljárási törvény módosítása és a belső piaci szolgáltatási irányelv átültetése kapcsán elfogadott módosítás (2009. évi LVI. tv.) és
- a pénzforgalmi intézmény és a pénzforgalmi szolgáltatás bevezetésével összefüggő módosítás (2009. évi LXXXVI. tv.).

Összefoglalóan elmondható, hogy a hazai lakástakarék-szabályozás az elmúlt évek jelentős továbbfejlődését követően stabilan és jó színvonalon szolgálja a piacon működő szereplők és az egyre növekvő számú megtakarító, illetve hitelt felvevő ügyfelek igényeit. Ezen túlmenően elegendő mozgástér rejlik még benne a lakástakarék-rendszer meglévő növekedési potenciáljának kihasználására a hatékonyság növelése mellett.

A pénzügyi válság megmutatta, hogy a lakástakarék-rendszer zárt, tőkepiacoktól független rendszere jelentősen hozzájárul a pénzügyi rendszer stabilizálódásához, valamint hogy nélkülözhetetlen a háztartások vagyoneképzése szempontjából.

f) Kitettségek - mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni - értéke, amelyek esetében az FLK készfizető kezességét, garanciát vagy hitelderivatívát vesz figyelembe.

(1) A Fundamenta-Lakáskassza Zrt-nél nincs olyan kitettségi kategória, amely esetében készfizető kezességét, garanciát vagy hitelderivatívát vennénk figyelembe.

(2) Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által - a volatilitási korrekciós tényező, valamint a mérlegen belüli nettósítás figyelembevételével számított - fedezett, teljes kitettség értéke.

Lakás-takarékpénztárunknál, az ún. áthidaló hitelek esetében az ügyfél nálunk elhelyezett betétállománya, a hitel visszafizetéséig zárva van az FLK javára, és így előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként (pénzügyi biztosítékként) vehető figyelembe a hitelkockázat-mérséklésnél.

A 196/2007-es Kormányrendelet 135.§(6) bekezdése alapján, „0%-os kockázati súlyt kell alkalmazni, ha a kitettség és a biztosíték azonos pénznemben áll fenn (denominált) és a biztosíték készpénz vagy betét”.

Hitelintézetünk ennek következtében a hitelezésikockázat-mérséklés során az áthidaló hitelek azon részét, amelyre a betétállomány biztosítékot nyújt, 0%-os súlyozással veszi figyelembe.

Lakás-takarékpénztárunk esetében az elismert pénzügyi biztosítékkal fedezett kitettségek értéke 2009.12.31-én 3.353.-mFt volt.

Kereskedési könyv (13.§)

Hitelintézetünk 2008.12.31-ig jogszabályi felmentés alapján nem vezetett kereskedési könyvet.

2009.01.01-jétől Lakás-takarékpénztárunk is köteles kereskedési könyvet vezetni.

A kereskedési könyvbe azonban csak olyan eszközök kerülhetnek, amelyek megfelelnek a megfogalmazott és jóváhagyott kereskedési stratégiáknak, és amelyek tartására az ügyvezetés engedélyt adott.

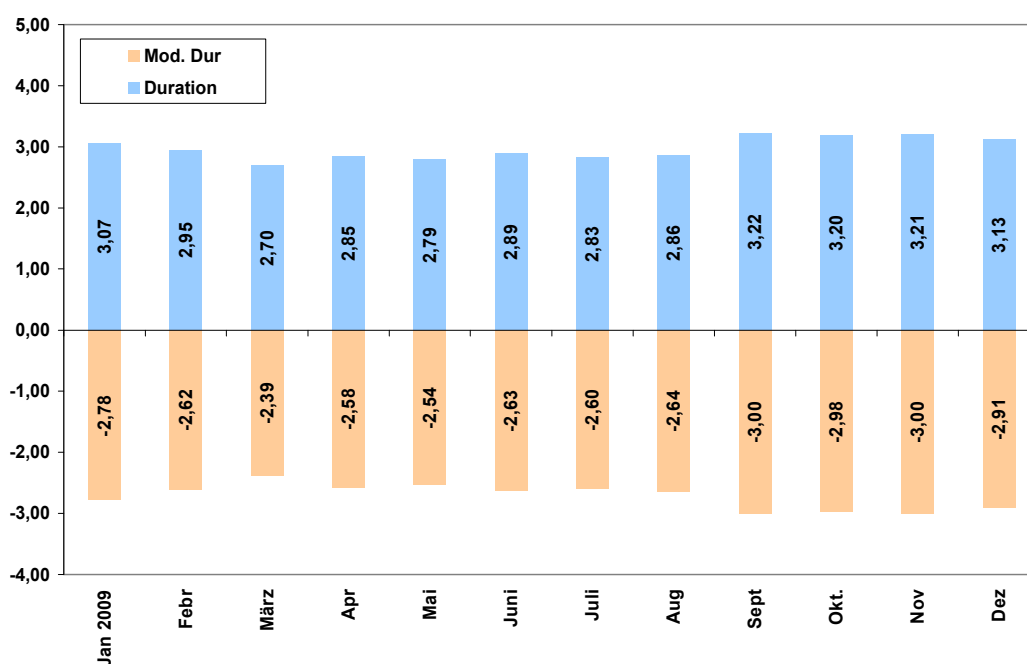
A Fundamenta-Lakáskassza Zrt. vezetésének döntése alapján a társaság üzleti stratégiájába a rövid távú nyereségszerzés céljából végzett befektetési/kereskedési tevékenység nem illeszkedik, így annak végzését semmilyen formában nem engedélyezi, ezért kereskedési könyvi tételeink 2009-ben nem voltak és 2010-re sem tervezi lakás-takarékpénztárunk.

2.5. A kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók (14.§ és 15.§)

A kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók esetében

- A kamatkockázat jellege: duration kockázat, magyar állampapírok, forintban kibocsátott jelzáloglevelek
- Értékelési elvek:
  - állampapírok: lejáratig tartottak, nincsen átértékelés
  - jelzáloglevelek: negyedéves minősítés, átértékelés számviteli politika szerint
- kamatkockázat mérési gyakorisága: heti mérés, a menedzsmentnek készített heti jelentés részét képezi
- alkalmazott mutatók: duration, módosított duration.

A mutató alakulása:

2.6. Működési kockázatok kezelése (16.§)

Az FLK a működési kockázatokat a konszolidációra kötelezett részvényese döntése alapján 2008.01.01-jétől a sztenderdizált (TSA) módszer szerint kezeli. Ezt a tevékenységet a Kockázatmenedzsment irányítja.

A működési kockázatmenedzsment elsődleges eszközei a folyamatos káradatgyűjtés, káresemények elemzése, káreseti scenáriók kialakítása, igen valószínűtlen, de valamelyes realitással bíró extrém káreseményekkel kapcsolatos scenáriók elemzése, rendszeres és eseti jelentésszolgálat.

A menedzsment technikák része az ún. önellenőrző kérdések rendszere is, melynek segítségével részben az éves működési kár-potenciált állapítjuk meg, részben az egyes szakterületeken belül a működési kockázatok kezelésének minőségét követjük.

A működési kockázatok kezelésének stratégiai céljai

- a vezetők, munkatársak kockázati kultúrájának, kockázatérzékenységének javítása
- a lebonyolítási folyamatok kockázatainak megismerése, lépések azok kivédésére
- felkészülés egy esetlegesen bekövetkező kár minimalizálására
- a működésből adódó kárösszeg minél pontosabb megállapítása, illetve a jövőre nézve prognosztizálása

A tőkeszámításhoz az adatokat a Számviteli Osztály, illetve a Controlling Osztály szolgáltatja, a tényleges számítást ez utóbbi végzi el.

A működési kockázat teljes tőkeszükségletének megállapításához a sztenderdizált módszer szerint a releváns mutatót az egyes üzletágakhoz külön-külön ki kell számítani.

Minden üzletágot – eltérő mértékben – fenyegetnek a működési kockázatok. Ezeket a jellegbeli eltéréseket veszik figyelembe az üzletáganként eltérő szorzótényezők, mellyel az egyes üzletágak bruttó jövedelmét meg kell szorozni.

Az FLK-nál azonosított üzletágak:

Lakossági banki tevékenység (R)	12%
Kereskedelmi banki tevékenység (CB)	15%
Kereskedés és értékesítés - Treasury (TRE)	18%
Egyéb tevékenységek (TREE)	18%

A sztenderdizált módszer szerint a működési kockázat tőkekövetelménye az egyes üzletágakhoz kiszámított tőkekövetelmények egyszerű összege.

A mutatót minden egyes üzletághoz egyedileg kell kiszámítani.

Minden üzletág esetében az irányadó mutató a nettó kamateredmény/veszteség és az éves nem kamat jellegű eredmények/veszteségek összegének háromévi számtani átlaga úgy, ha az egyik

üzleti év eredménye negatív, akkor e negatív értéket a hároméves számtani átlag számítása során nullával kell helyettesíteni.

Amennyiben egy adott üzletág éves eredményének összege negatív, ez az üzletági irányadó mutató számlálójában csökkentő tételként szerepel.

Adatok ezerFt-ban

Üzletágak	2005.12.31	2006.12.31	2007.12.31	2008.12.31	2009.12.31
Vállalati pénzügyek (Corporate finance)	0	0	0	0	0
Kereskedés és értékesítés (Trading and sales)	304 047	572 247	253 817	257 338	264 218
Lakossági közvetítői tevékenységek (Retail brokerage)	0	0	0	0	0
Kereskedelmi banki tevékenységek (Commercial banking)	5 099 037	5 663 483	7 464 721	9 898 590	13 276 405
Lakossági banki tevékenységek (Retail banking)	-2 352 493	-3 303 694	-3 511 084	-3 978 218	-4 084 648
Fizetési és elszámolási tevékenységek (Payment and settlement)	0	0	0	0	0
Pénzügyi szolgáltatás közvetítése (Agency services)	0	0	0	0	0
Vagyonkezelési tevékenységek (Asset management)	0	0	0	0	0
Összesen:	3 050 590	2 932 036	4 207 454	6 177 710	9 455 974
Súlyozott összesen:	537 285	556 084	744 065	1 053 723	1 548 862

Tőkeigény 2008 évre 612 478

Tőkeigény 2009 évre 784 624

Tőkeigény 2010 évre 1 115 550

A működési kockázati tőkeigény a növekvő forgalom és jövedelmek alapján jelentősen nőtt, az első pillérben számított 2009 évi 785 Mio Ft szabályozói tőkeigény után, 2010-re 1.116 Mio Ft tőke allokálása vált szükségessé.

Budapest, 2010.05.12.